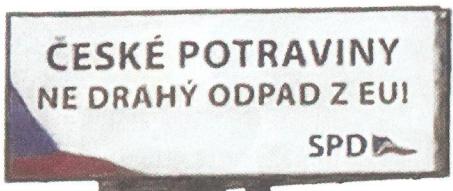

Glosuje: Ing. Oldřich Obermaier

**HEZKY VÁM TO NAŘÍDÍME: 85 %
POTRAVIN VÁM VYBEREME SAMI**

„Říkat nestací – to se musí nařídit,“ říkal na vojně major Roček.

A vida. Už je to tu zas. Už to zase někoho napadá... Tentokrát ovšem z gruntu: 85 % českých potravin v obchodech. A skoro 50 % respondentů v dotaznících MF s tím souhlasí.

Když chcete kupovat jen české potraviny, nikdo vám v tom nebrání. Ale někteří z nás to chtějí ne podle sebe, potřebují to nařídit. A nejen sobě, všem. Česká relativně malá ekonomika, závislá existenčně na mezinárodní směně, se podle té části občanů, některých poslanců a ministrů bude stahovat do sebe a brát si příklad ze Severní Koreje.

Už jsme zapomněli, jak to bylo. Podle tisku prostě nebudeme mít deset druhů jogurtů, ale jen tři. Ještě lepší by ovšem bylo, kdyby stát určil jen jednu mlékárnu, specializovanou na jogury, určil jí podle norem sortiment (co nejjednodušší, to se vyrábí nejlíp) a množství podle spotřeby obyvatel, cenu, aby si obchod nežongoval s maržemi, a je to. Dva nebo tři domácí podniky by si rozdělily trh, a kam na nás konkurence! Stát by navíc mohl v dobách krize pomoci.

Ano, takhle nějak to fungovalo dřív a jak to šlapalo! Že to přeháním? Ne, takhle uvažují autoři 85 % povinných českých potravin na českém trhu. Jen se ještě neodváží publikovat všechno. Neprojde to, naštěstí. Tady zasáhne jinak bezzubá EU.

Principy EU, kterými se ministři zaklínají, tj. volný obchod zboží, osob a kapitálu, bychom rádi hodili za hlavu, když naše sobecké zájmy převáží. Všechnen ten blahobyt, v němž žijeme (ano, porovnávejte), je jen díky tržnímu hospodářství a konkurenci. Tu bychom teď rádi neviděli doma, ale také bychom rádi vyvázeli. A tak opakujeme mantru o soběstačnosti a skoro 50 % dotazovaných tomu věří. Považte, i jedna ze zásady pravicová strana.

Také nám někteří komentátoři sdělují, že tržní ekonomika už neplatí, narazila na zed' a teď po virové krizi už bude všechno jinak. Jak asi,

když žádný jiný ekonomický systém nefunguje... Také končí globalizace: co se tím asi myslí?

Klasik říká: Občasné excesy existují, ale lidstvo jede po dálnici globalizace a není jiné možnosti pro současných 6 mld. lidí. A má pravdu.

Sleduji v rozhlasu a v televizi diskuzi na téma omezení prodeje potravin. Diskuze je vedena o procentech českých potravin na trhu, o to, zda to pomůže více zemědělcům nebo zpracovatelům. Žasnu, že skoro nikdo z poslanců a z oponentů myšlenky nevidí to podstatné: co je státu do toho, jaký sortiment prodává soukromý prodejce? O tom přece rozhoduje jen zákazník, ale v diskuzi se nemluví o trhu a zákaznících, ale o procentech omezení a o tom, komu to prospěje. Nám, zákazníkům, jistě ne.

A proč Česká republika vstupovala do EU? Vždyť chceme jen české jogurty...